

Entrevista a Xaviel Vilareyo, autor de "Les Asturies y el nacionalismu bascu"

AXENCIA CPN :: 01/04/2012

L'escritor y etnólogo Xaviel Vilareyo (Mieres del Camín, 1967) publicó recientemente un nuevu llibru suyu tituláu "Les Asturies y el nacionalismu bascu" que recibió la Mención Especial del Xuráu del Premiu Asturies d'Ensayu 2009. Falamos con él d'esti interesante trabayu suyu qu'editó la editorial Espublizastur.

- *Un llibru en clave d'ensayu. ¿Qué pretendisti con él?*

- Quería comparar dos procesos de construcción d'identidaes colectives. Unu mui acertáu y coherente, el de Les Asturies de Gumersindo Laverde que fracasó y otu bastante alloriáu y más tardíu, el de Sabino Arana, que sí triunfó porque se moderó y adaptó a les clases medies. Pero fueron les dereches les que crearon cuasi de la nada el nacionalismu bascu en xeneral. N'Asturies primaron les burguesíes de fuera y les izquierdes internacionalistes que són antinacionalistes. Lo que pasó llueu nos años 1950 nel exiliu bascu ye otu cantar que tien más que ver col comunismu maoísta que con otra cosa. Interesábame cómo veía esti nacionalismu a Asturies.

- *Esta obra recibió una Mención Especial nel Premiu Asturies d'Ensayu 2009. ¿Cómo recibisti esi reconocimientu y Mención por esti trabayu?*

- Contentu y sorprendíu de que gustara al xuráu yá que nun ye una óptica mui complaciente con naide nin col nacionalismu bascu en xeneral nin col nacionalismu asturianu actual que peca de provincialismu y de complexos d'inferioridá. Nun m'identifico con nada d'eso, nin colos delirios basquistes nin col provincianismu ovetense o santanderín. La mio identidá ye la de Les Asturies como les definió Gumersindo Laverde, como una civilización na península. Por eso reivindico a Gumersindo Laverde nel llibru, un gran patriota asturianu que nun yera de dereches nin d'izquierdes y eso anguañu ye un verdaderu peligrosu. Recuperar Asturies y lo asturiano nun ye de dereches nin d'izquierdes sinón patriotismu. Por eso me prestó la Mención del xuráu porque'l llibru mío nun ye complaciente con nenguna corriente dominante hoi.

- *El llibru presentóse'l pasáu 5 de marzu n'Uviéu. ¿Qué tal l'acoyida? ¿Dexó indiferente a les mentes del públicu la to propuesta?*

- El llibru ye inda mui recién pa sabelo. Yo sólo apporto datos históricos y mui poco d'opinión mía. Ye básicamente un llibru d'historia d'Asturies, cuasi didácticu. Creo que lo que sorprende ye la tesis mía de que ye Asturies la que crea el reinu de Pamplona nel 905. Toi convencíu d'ello a la vista de los datos pero pal nacionalismu bascu esta idea ye mui inasumible. Ye Alfonsu III el que crea esti nuevu reinu-tapón pola fuerza poniendo al so cuñáu como rei y faciendo d'esa tierra dende entós una firme aliada d'Asturies. Na Edá Media nada yera casual. Tamién mui pocos sabrán que Sabino Arana inspiróse na historia

d'Asturies pa diseñar la so bandera de Bizcaya-Euscadi.

- *El llibru anima al debate sobre los procesos de construcción de países y naciones ¿Qué aporta de nuevo esti trabayu?*

- La visión d'Asturies y lo asturiano dende'l basquismu y la comparación de dos procesos de construcción d'identidaes colectives, l'asturianu y el bascu. El primeru con una llarga tradición histórica, territorial, etnolóxica y cultural mui bayurosa y viva hasta anguaño pero que paez un procesu fracasáu yá que cuasi toos s'empieñen n'esbarrumbalu. El segundu, el bascu, escomenzando hai cien años cuasi dende la nada con una tradición cultural aniquilada y una llingua bascuence cuasi muerta pero que con trabayu y esfuerzu colectivuu consiguieron alitar con éxitu gracies al trabayu ya ilusión nacionalista de muncha xente, reivindicando non sólo lo políticu sinón tamién lo cultural al empar, que ye básico en tou procesu de construcción identitaria.

- *¿Ye una reivindicación más de la etnoloxía asturiana?*

- Efectivamente ye una reivindicación más de Les Asturies, de la so trayectoria milenaria y de la so importancia decisiva na historia peninsular. Asturies ye una realidá física mui antigua y afitada que dende l'año 910 comprende la tierra ente los ríos Eo y Asón. Les caraterístiques materiales y espirituales d'Asturies respuenden dafechu a la clásica definición etnolóxica de ser una "nación", gústenos o nun nos guste. Ye una realidá científica non creada o inventada sinón una realidá etnolóxica presente yá nesta tierra asturiana durante siglos d'historia.

http://axenciapn.blogspot.com.es/2012/03/entrevista-xaviel-vilareyo-autor-de-les_30.html
La Haine

https://www.lahaine.org/mm_ss_est_esp.php/proximas_actividades_de_la_plataforma_ci_1